

Chuyện Thần Kỳ

An-Tiêm MAI-LÝ-CANG

Trong đời sống của con người, thì thời kỳ của tuổi thơ là một quãng thời gian có ít nhiều ấn tượng rất khó phai mờ, mà từ lâu nó đã vô tình gieo vào tâm hồn son trẻ. Tôi còn nhớ rõ dưới bóng tre già bên bờ ruộng hay trong nghĩa địa có những tán cây che ánh nắng mỗi buổi trưa, thì thường là nơi tập hợp của lũ mục đồng bọn tôi mới ngày nào. Thú vui của bọn tôi lúc bấy giờ là sau khi ăn cơm trong mo cau xong, thì lại bắt đầu bày ra các trò chơi dân gian ở nông thôn, hay lại xúm xít nhau để quây quần bên cuốn truyện. Nào Quốc Văn Giáo Khoa Thư, nào Võ Đông Sơ - Bạch Thu Hà, nào Lục Vân Tiên, nào Trạng Quỳnh, nào những pho sách điển hay tích lạ v.v. Thế rồi theo thời gian của năm này tháng nọ trôi qua, thì những món ăn thú vị, ly kỳ này thật không còn hấp dẫn được nữa đối với bọn tôi cho bằng khi trong tay bọn này có được một tờ nhật trình có in màu lòe loẹt ở trang bìa.

Thời xa xưa đó, thì tờ nhật trình mới hay cũ nào cũng là một hình ảnh xã hội của thế giới văn minh hướng dẫn tinh thần bọn tôi đi vào cõi phiêu lưu để khám phá ra bao nhiêu chuyện thần kỳ, ngoạn mục. Khổ nỗi một điều, là ở quê làng nhỏ bé tôi không bao giờ thấy có ai bán báo, hay có nói gì về tờ báo. Và tôi thử đếm trên đầu ngón tay, thì chỉ thấy có mấy người nhưng mà họ là những người mượn báo để đọc chứ không phải là mua báo để mà coi. Chính vì vậy, mà sau khi coi xong thì sáng sớm hôm sau họ phải vội và dem ra chợ quận để trả lại và đổi tiếp lấy tờ báo khác đem về. Lúc bấy giờ, tề đoran mượn báo để đọc chẳng khác nào như là chuyện sao băng đĩa trái phép về các chương trình văn nghệ của các trung tâm phát hành về sau này.

Trái lại về phần bọn tôi, thuở ấy, thì ai mua báo hay mượn báo gì cũng vậy thôi miễn có lòng cho bọn tôi mượn coi cộp lại là mừng lắm rồi! Vì khi mở tờ báo ra đọc thì bọn tôi có biết gì, là mình đang vô tình a tòng với những thành phần độc giả vốn có lòng yêu mến văn chương mà lại bị thiếu hụt về phương tiện tài chánh. Đạo ấy, ngoài phố chợ gần bên cũng có một cái tiệm cho mượn sách, và mỗi khi biết tin ai trong xóm đã có mượn sách rồi thì bọn tôi lân la tìm đến xin đọc ké vài đoạn cho vui. Tuy nhiên, có một điều làm cho bọn tôi đành phải chào thua há miệng, là vì phía bên trong của tờ đầu trang sách, thì thường không biết đã có ai kia viết sẵn mấy câu thơ ngộ nghĩnh, mà khi đọc lên thì đó ai có thể nhin cười:

*Có tiền mua lấy để mà coi
Đến mượn không cho nói hẹp hòi
Quân tử trao ra nào có tiếc
Có công cho mượn lại mắc công đòi*

Trở lại nói về tầm ảnh hưởng của một cuốn sách, hay của một tờ báo đối với bọn tôi vào lúc bấy giờ, thì nếu có một ông nhà thơ lớn sành ăn uống nào đó từng đối chiếu ví von, nhắc nhở. Cho là, đồ ăn ngon hay dở là tùy thuộc vào điều kiện của yếu tố không gian, khẩu vị ẩm thực của kẻ tiêu dùng, thì ý nghĩa giá trị của tờ báo trong tay của bọn tôi ngày xưa na ná cũng vậy. Với trí óc non nớt, ngu khờ thì ngoài những tin tức thông thường, thì những tiêu đề và lời bình luận dù hay dở nào trong trang báo cũng đều là những lời chỉ đạo, những thông điệp tầm cỡ luôn luôn được bọn tôi coi như là thước ngọc khuôn vàng đối với tâm hồn son trẻ.

Và đôi khi còn ngớ ngẩn thú vị hơn thế nữa, là tin chắc như in trong mục tiêu lâm nói rằng là một ký chì nặng hơn một ký bông gòn, dung tích một lít rượu ít hơn dung tích một lít nước v.v. Phải nói rằng trong đa số tâm lý bọn tôi, thì đũa nào đũa nấy cũng đều ưa thích nhất là xem đọc qua những mục có tin tức về nhiều chuyện tức mình, giật gân xảy ra hằng ngày ở khắp đó đây trong xã hội. Tuy nhiên, chuyện ma quỷ thì lúc nào cũng lại là những đề tài mang đến cho bọn tôi bao điều thú vị vô cùng, vì hậu quả ảnh hưởng của nó gắn liền với tâm lý trẻ con bên cánh đồng không mông quạnh hằng ngày của bọn tôi. Lúc bấy giờ, hầu hết bọn tôi đều có trí khôn, không tin chuyện quỷ ma là có thật. Ấy thế mà ngược đời, vì đũa nào đũa nấy cũng sợ ma. Do vậy, hễ khi nào mà có dịp nhát sợ thì cứ tha hồ đem chuyện ma ra để đùa giỡn, hù dọa. Vậy mà có lần, có đũa bị ngất xỉu chứ chẳng phải chơi! Chuyện ma là chuyện hoang đường, ai muốn kể ra sao cũng được. Người nào giàu tưởng tượng thì tha hồ nói dóc, nói sàm, nói làm sao cho nó có tình tiết, thú vị, ly kỳ, rùng rợn thì câu chuyện mới có thể gieo ấn tượng sợ hãi vào trong đầu của người khác được.

Tôi không có khiếu kể chuyện đùa, nhưng mỗi khi đọc truyện ma dưới trang báo có đề hai chữ (còn tiếp) thì bọn tôi thường cho rút thăm, để hễ đũa nào rút trúng thì phải tưởng tượng ra và kể tiếp thay lời tác giả. Trò

chơi này thật là vui nhộn, nhưng cũng có những đứa rất sợ mình trúng thăm vì lý do không lém miệng như trường hợp của tôi đây chẳng hạn. Vậy mà không hiểu sao, tôi lại cứ hên số trúng thăm kể chuyện dài dài, và kể riết hoài rồi thì cũng không biết cái gì để nói thêm. Rồi một hôm lại trúng thăm nữa, thì bất chợt đầu óc tôi ngằm nảy sinh ra sáng kiến tự hỏi là tại sao mình không bắt chuyện dương trần để nói chuyện âm phủ thì có phải dễ hơn không. Do vậy, câu chuyện tiếp nối của con ma mò côi dưới âm phủ đi xin không đủ cơm ăn, cho nên ban đêm nó phải hiện hình về trần thế mưu tìm cách sống đã được tôi tưởng tượng, hóa thân lại bằng trường hợp nhập hồn của con Hĩm ở cuối ngõ đường làng.

Tôi gọi trống nó là con, chứ thực ra nó lớn tuổi hơn tôi mà đáng lẽ ra tôi phải kêu lại nó bằng chị mới đúng. Nó là nạn nhân xấu háy đáng thương của một gia đình bình dân đông con cho nên phải chịu thiệt thòi về nhân phẩm, vì quan niệm đạo đức của cha mẹ nó thiếu tính chất căn bản giáo dục gia đình (nhiều gia đình còn mê tín dị đoan, coi đứa con xấu háy của mình là một nhân chứng làm mất thể diện gia đình). Chính vì chỗ đó mà thiên hạ bên ngoài biết được, cho nên ai nấy cũng động lòng trắc ẩn, thương tâm cho số kiếp không may của nó bị cha mẹ đối xử không được công bằng như trường hợp của những đứa con khác ở trong nhà. Trái lại về phần con Hĩm, thì nó luôn luôn một mực kính yêu cha mẹ và tình nghĩa cùng với các anh chị em. Tuy nhiên, đôi khi nó cũng buồn tủi về thân phận của mình, và tự hỏi tại sao mình không đứng dậy mà đi thay vì nằm xuống để cay đắng nhìn cuộc đời mà than thân trách phận.

Vẫn theo lời nó kể thì sau khi cha mẹ nó mất đi một thời gian, thì một hôm tự dưng đầu óc nó lóe lên tia sáng khi nó tìm được một kẻ khổ nhục (giả điên), là được người dưới cõi âm nhập hồn báo mộng cho biết đoán trước mọi điều, ai tin thì nghe, không tin thì thôi. Để làm hậu thuẫn cho sáng kiến của mình, nó đi mua ngay một cuốn sách tử vi, một cuốn sách hòa đồng tôn giáo, và một vài loại sách nghiên cứu về tâm lý phổ thông khác đem về giấu kín ở trong góc nhà. Hàng ngày đi chợ, nó hay cà kê dê ngỗng khi mua đồ để xem coi người ta có còn để ý đến thân phận của nó nữa không, có ai cần nó nghiệm giùm chuyện hên xui may rủi gì không. Và đáp lại thì ai ai cũng vui vẻ, lý thú thích đùa nghe những chuyện thần kỳ không cần trúng trật, vì lẽ nó chỉ về nghiệm rồi trở lại nói cho biết thôi, chứ không có ăn tiền của ai hết. Lần lần người ta thấy nó tốt bụng, chuyên ăn cơm nhà vác ngà voi cho nên người ta càng mến nó hơn và không còn có thái độ xem thường nó như trước nữa.

Do vậy, trở ngược dòng thời gian không bao lâu, nếu trong làng người ta từng coi con Hĩm như là một con nhỏ khôi hài tầm thường không hơn không kém, thì bây giờ tiếng nói của nó thốt ra nghe thật có uy tín và gây nên sự chú ý đối với người nghe. Và dù thâm tâm của nó không bao giờ dám biết nghĩ tới chuyện như cờ đến tay phải phát, như đi đến phương xa lập nghiệp tự xưng là nhà ngoại cảm chuyên tìm hài cốt con người, hay như làm nghề pháp sư chuyên luyện bùa chú, vẽ giấy tạo hình nộm quăng xuống sông tìm người mất tích. Tuy nhiên, nó vẫn tin rằng nó có thừa khả năng ngoại cảm dõm để tìm ra được những đốt xương của các con heo tai xanh từ lâu đã bị chôn dùi theo chiến dịch đề phòng lây lan truyền bệnh chết người, vì đám tang heo tai xanh nào ở chung quanh làng cũng đều có mặt của nó chạy theo coi. Dẫu sao, thì trong đầu óc đơn sơ, thực tiễn của nó cũng đã hiểu rằng là bây giờ tư thế của mình không còn phải giống như xưa. Và nó loay hoay nghĩ cách, là phải làm sao để cho người ta càng thêm nể phục mình.

Suy đi nghĩ lại, thì nó nghĩ chỉ có tạo ra phương cách nói chuyện với người khuất mặt là bảo đảm được mọi sự an toàn và bí mật. Hơn thế nữa, nó cũng không làm phiền đụng chạm tới ai. Và vốn có tâm hồn tốt, nó muốn mình phải kể chuyện làm sao để có thể đưa người ta vào thế giới hoang đường, ảo tưởng trong những giấc mộng của tình người, để cảnh tỉnh họ về lòng nhân ái, từ bi, phúc thiện. Do vậy, nếu có dịp thuận tiện thì nó thường lái sang câu chuyện bói toán, ngoại cảm, mê tín vào thế giới vô hình để nhồi nhét vào kể chuyện ma, mà theo nó, thì dưới âm phủ cũng có đủ thứ loại ma nữa. Từ loài ma thiện, ma ác, ma ngựa quỳ, ma súc sanh cho đến ma mò côi không còn thân nhân bạn bè v.v. Và nó thương nhất, là loại ma khi còn là bào thai cho đến khi ra đời chẳng hề biết mặt mẹ cha. Rồi nó lợi dụng chuyện ma, để nói đến thảm kịch chuyện đời bi thương muôn vạn nẻo. Nó dựng chuyện có lần nhập hồn nói chuyện với một con ma mò côi, nửa đêm kêu đến khóc than nói rằng ở dưới âm phủ bị đám ma cũ bặt nạt phổng tay trên hoài cho nên đói bụng gần kiệt sức. Thấy vậy, nó cho con ma ăn uống no nê rồi còn căn dặn là nếu sau này có đói thì đừng ngại hãy cứ đến gõ cửa xin ăn. Liên tiếp những lần sau, con ma như đã tìm được người bảo trợ rồi cho nên có dịp thì cứ đến hoài như người thân thuộc trong nhà.

Một hôm khuya khoắt lúc canh tàn gần sáng, trước khi già từ lần chót để ra đi (vì bị ganh tị đày qua vùng khác) không bao giờ trở lại, thì con ma thốt lời tâm sự cảm ơn. Và nói cho biết rằng thân phận của nó từ nào

vô phước ngay từ khi còn ở dương trần, thì đã phải chung đưng với hoàn cảnh của cuộc đời xã hội bất công, tàn ác, và hoàn cảnh cô đơn khi xưa của nó sao mà giống y trang như là thân phận của chính mình bây giờ. Do vậy, sau khi con ma lau nước mắt biến mất thì con Hĩm liền nhớ lại hoàn cảnh gia đình của mình vì bị người ta đã khéo léo dụng kế cam tâm ám hại cho cha mẹ mình chết đi trong sự bí mật, để âm mưu cướp công chiếm đoạt bạc tiền, sự nghiệp khác nào câu chuyện Thạch-Sanh chém chằn. Cho nên, nó đã bị nhập tâm mà lầm nhảm hoài trong miệng với câu thơ:

*Đờn kêu tích tịch tình tang
Ai đem công chúa lên thang mà về!*

Và do vậy, cho nên nó đã phải cam tâm trở thành đứa trẻ mồ côi đi làm nghề ở đợ trá hình cho những con người khốn nạn tặn lương tâm, nghèo đạo đức. Rồi còn bị họ ăn hiếp trăm bề, đến nỗi mỗi lần nhớ mẹ khóc than, thì lại bị người ta chửi rủa hành hạ đủ điều thêm nữa. Trong những lúc tuyệt vọng, thì nó có ý nghĩ muốn quyên sinh để kết liễu cuộc đời, may nhờ có bộ sách Phật bên mình từng được xem qua cho nên nó mới tìm thấy rõ đâu là ý nghĩa của cuộc đời cội phúc. Tuy nhiên, tiếng kêu đòi thảm thiết của nó thốt ra rất nhiều mà không bao giờ nó nghe thấy điềm gì đáp lại từ ông Phật, cho nên làm cho nó đôi khi bị nản lòng.

Nhưng rồi lần lần tự nó mới hiểu ra được thế nào là ý nghĩa cao siêu của câu nói gặp Phật giết Phật, gặp ma giết ma đã từng có ghi trong quyển sách gối đầu của nó. Từ đó, nó mới vững tin được tinh thần tự lập, quyết tựa sức mình để ngoi đầu đứng dậy ứng xử thích nghi với đời. Cùng lúc, nó có ước nguyện là sau này chẳng may nếu có thác xuống cõi dưới làm ma, thì nó thề là sẽ không bao giờ có ý trêu ghẹo, nhát sợ, chọc phá ai. Nó còn nói thêm là nhờ thường đi thiếp về cõi âm, cho nên nó hiểu thêm được lắm điều mà hồn ma thường hay luyến tiếc về biết bao nhiêu câu chuyện ở dương trần dang dở, giải quyết chưa trọn vẹn. Họ (những con ma đó) hồi tưởng lại ký ức của đời mình, rồi có con thì nhớ cuộc đời bất hạnh khổ đau, có con thì nhớ lại thời kỳ vàng son hết ra lửa, sống trên nhung lụa. Có con thì sám hối, ăn năn câu chuyện mới ngày nào nó ý lớn hiếp nhỏ, ý mạnh hiếp yếu nhưng bản tính thì rất hèn nhát, vì phải coi mặt người ta mà dọa nạt. Còn khi đối đầu trực diện trước bậc hiền nhân quân tử thì lấm lét sợ sệt, mắc cỡ, tự cảm thấy mình sao mà thấp bé, tiểu nhân. Nó nói nữa, có lần đi thiếp xa cách âm dương quá lâu ngày cho nên không còn theo dõi được mọi phong tục tập quán ở trần gian, chứ ở dưới này thì là cõi trừng phạt tội ác của con người chép ghi công tội và thi hành trật tự phân minh.

Chẳng hạn như ma cà rồng khác với ma trời, ma súc sanh khác với loài ngựa quý vốn khôn lanh như cáo. Tuy nhiên, nói chung thì dù cho tướng mạo của chúng khó phân biệt được rõ ràng nhưng ai cũng phải biết rằng loài quỷ vương bao giờ cũng có phong cách đường bệ hơn loài quỷ chúa. Hơn thế nữa, người ta lại càng không thể nào có thể hiểu lộn nghĩa được, vì vua và chúa là hai ngôi vị khác xa. Và bản phận của chúa là phải phò vua, vì xưa nay không hề bao giờ có chuyện vua đi soán ngôi của chúa. Ngược lại, chỉ có chuyện loài chúa phản trắc đi soán ngôi vua để đoạt ngai vàng. Tính di truyền của nó cũng vậy. Nếu ở dương trần có loại trứng rồng lại nở ra rồng, thì dưới cõi âm ty cũng có giống liu điu lại nở ra dòng liu điu. Còn nói chung, thì đám lâu la hậu duệ của chúng cũng có đủ sắc màu đen vàng đỏ trắng...

Thực ra, phần rớt ráo của câu chuyện ly kỳ này đến đây, thì đã được tôi hiểu rằng là nó muốn ám chỉ mắng mỏ nặng lời nhằm cảnh cáo ngay vào con Siểm, và nó còn lôi ra thêm cả dòng họ của con Siểm có truyền thống bất nhân thất đức ở trong làng. Vì từ lâu, nó biết con phó Siểm đang âm thầm ganh tị muốn tranh giành cái chức thủ lãnh tí hon mà hồi nào cái lũ mục đồng của bọn này đã đồng ý bầu gán cho con Tý, một đứa có nhiều tình nghĩa tốt đẹp đối với bạn bè mà tôi từng cho nó là thông minh nhất trong bọn này. Chính trong Ngày Quốc Tế Phụ Nữ vừa qua, sau khi được ban tổ chức địa phương giới thiệu, về trường hợp mà nó (con Tý) vô tình đã được trở thành hiệp sĩ. Là do nhờ nó có hành động ra tay nghĩa hiệp và phản ứng nhanh kịp thời, để xông ngay vào can thiệp bằng cách đạp ngã lẫn cù chiếc xe máy của tên cướp cạm để cứu người mắc nạn. Một hành động quả cảm ngoạn mục, chẳng khác nào như là trên màn ảnh TV chiếu cảnh hiệp sĩ oai hùng tay không bắt giặc.

Trở lại lúc sau khi được ban tổ chức tuyên dương, thì nó có hân hạnh nhận được phần quà đãi ngộ bằng tiền, và một cuốn sách tranh vẽ màu sắc rất đẹp. Trong đó có rất nhiều hình ảnh minh họa về các câu chuyện thần thoại ly kỳ, lý thú kèm theo với chữ ký đề tặng của một doanh nhân từ thành phố về quê tham gia vào công tác thiện nguyện. Và doanh nhân này cũng chính là người từng đã từ tâm đứng ra bảo trợ, vừa xây cất lên một

mái trường khang trang dành cho thiếu nhi ở bên cạnh làng của bọn tôi mới ngày nào. Cuối cùng, con Hĩm nó cũng còn có nói tiếp theo một câu xanh rờn:

- Nhưng vua chúa cũng như tất cả những con người giàu nghèo sang hèn sống trên cõi tạm thế gian này từ xưa cho tới nay, thì người ta cũng không từng thấy có bất cứ một ai dám tày đình cãi lệnh của Diêm Vương bao giờ. Vì một khi mà Ngài đã phán lệnh triệu hồi người nào, thì người đó phải hỏa tốc vâng lời để lên đường ra đi ngay trong tích tắc...

Tiếng sấm gầm kéo dài sau tia chớp trong trận mưa lớn hôm nay làm tôi nhớ lại tiếng kêu lên, là bà giáng hạ của lũ trẻ bọn tôi mới hôm nào. Trong cái thế giới huyền bí của bà giáng hạ này, lúc nào nó cũng vẫn thường mang lại cho tâm hồn trẻ con tưởng tượng về nhiều mẩu chuyện thần kỳ lý thú. Nhưng những phát minh khoa học ngày nay đã vô tình lần giết chết đi mọi điều mê tín, dị đoan tệ hại của con người. Do vậy, bây giờ những cái gì nói chung có tính cách thần kỳ thì cần phải được chứng minh rõ ràng bằng các chứng từ khoa học. Riêng tôi không biết cái Ất-Giáp gì để có thể được gọi là khoa học, nhưng mới đây vô tình tôi tìm thấy trong một tờ báo lại có đề cập đến một loại chuyện thần kỳ xuất phát ra từ ở cây thần kỳ có tên khoa học là *Synsepalum Dulcificum* gốc ở tận miền Tây châu Phi mà nay đã bắt đầu xâm nhập rất sớm vào tận quê tôi.

Cần nói rõ thêm, quê tôi vốn từng là một làng nổi tiếng có nhiều gia đình làm nghề trồng trái, cây trái, hoa màu. Do nhờ có địa thế nằm ở cạnh trục lộ lớn cho nên từ lâu đã được rất nhiều thành phần khách du lịch bốn phương thường xuyên tiện đường ghé vào tham quan. Trong thời gian ngắn ngủi, du khách sẽ được chủ vườn đón tiếp niềm nở và luôn luôn cũng không bao giờ quên lợi dụng để quảng cáo về câu chuyện thần kỳ của cây thần kỳ. Còn trái thần kỳ thì hình thù nó nhỏ bằng đầu ngón tay, trong có hạt, vị ngọt chua chát, khi tăng trưởng chín đỏ, bóng, mọng nước. Khi ngậm vào miệng chừng trên ba

Trái thần kỳ và ly nước chanh

mươi giây, thì bắt đầu có tác dụng làm cho kích thích vị giác biến chất chua đắng thành ngọt, thí dụ như tiếp theo sau đó ngậm vào nước chanh chua, thì nước chanh chua sẽ biến liền ra thành vị ngọt tức thì.

Và đây mới chính thực là câu chuyện thần kỳ, vì nhờ có loại cây thần kỳ sinh trưởng ra trái thần kỳ, để cho người ta bắt đầu đua nhau khai thác chuyện cây trái thần kỳ để đáp ứng nhu cầu dịch vụ tiêu dùng.

Món ăn tinh thần hằng ngày của mọi người trong xã hội hiện nay là tờ báo, và trong thuật ngữ được dùng cho gọi là đệ tứ quyền thì tác dụng mạnh mẽ của một bài báo có mang tính chất chính danh quả là rất có ảnh hưởng vô cùng to lớn. Mặc khác, hình thức của báo đọc, báo nói, báo tường, báo mạng gì cũng đều là tờ báo. Tất cả nội dung của các bài báo nào cũng đều có tính chuyên chở trọng tải về văn chương chữ nghĩa, dù có giá trị hay không có giá trị. Phương tiện này thật là đa dạng và hữu hiệu vô cùng, đến nỗi lâu nay có người ghiền tự ví mình như là con mọt văn chương mà nói rằng, nếu một ngày không xem qua tờ báo thì thấy diện mạo khó coi. Tuy nhiên, ảnh hưởng của nó đối với một số quan niệm nào đó thì tờ báo chỉ là một phương tiện truyền thông đại chúng, không có tác dụng hướng dẫn dư luận tinh thần trực diện với những thành phần độc giả có trình độ suy luận và tầm nhận thức cao.

Riêng về phần tôi là một thứ độc giả bình dân, thì bất cứ loại tờ báo nào được xem qua cũng đều lý thú cả. Vì nhờ đó, mà tôi có dịp được biết đến nhiều tin tức cần thiết. Và cũng để mua vui bằng những mẩu chuyện thần kỳ có ý nghĩa cùng với tính cách lạ kỳ, không thể tin nhưng mà có thật. Như về những lý do bí ẩn, tạo dựng nên cuộc đời sự nghiệp vẻ vang của các nhân vật huyền thoại kỳ kỳ. Hay như, về trường hợp trong giai thoại của một bài truyện ngắn có tựa đề là Thế gian chuyện lạ về Cuộc Tao Ngộ Ly Kỳ.

An-Tiêm MAI-LÝ-CANG (Paris)